

Bruksegenskaper – rasetypiskhet og utvikling av rasen Siberian Husky – Kommentarer på Kari Granaas Hansen's innlegg i Husky bladet

Christen Rose-Anderssen

Jeg har med interesse lest Kari Granaas Hansen's innlegg i Huskybladet og synes at jeg måtte kommentere hennes uttalelser.

”En overdreven glorifisering av løpsresultater som det eneste saliggjørende for utvalg av avlsdyr. Dette er holdninger som har kommet fra klubben i all sin tid, og uten at rasen har blitt en betydelig bedre trekkhund av den grunn”. Hadde man ikke hatt fokus på bruksegenskapene så hadde man havnet opp med en populasjon SHer i Norge på samme nivå som er mest typisk i Nord-Amerika.

”Hva er det som kvalifiserer en hund til avl, og hvordan oppnå avlsfremgang i en rase. Enkelt ved å avle på en hund som reelt er bedre enn rasens gjennomsnitt! Og da kan man ikke tenke fenotype, men hundens reine genotype”. Ja, og derfor tester vi hele tiden avkom. De beste av disse velger vi for avl. Deres avkom igjen blir testet osv. Vi har intet annet valg enn å avle på fenotypen og selektere avkom. Vi vet ingen ting om genotypen før vi har foretatt avkomstgransking. Vi kan imidlertid selektere nærmere genotypen ved stadig innavl.

Hunder fra vinner spann i Iditarod eller North American er kommet nettopp dit de er fordi det i alle generasjoner har vært selekter hardt på ønskede bruksegenskaper. Doc Lombard brukte å si: 'Breed the best, forget the rest', og det var hans enkle råd ved avl av Siberians. Dessuten har man i dagens profesjonelle hundekjøring som Iditarod eller North American eller Fur Rondy et enormt avlsmateriale å selektere fra.

Jeg er enig i Kari Granaas Hansen's uttalelser når det gjelder å oppnå avlsmål. Målene må være definert og man må ta i bruk intuisjon og det vil si at man må være kreativ og ha en vision om utkommet av avlen. Det vil si at man også må være villig til å ta sjanser, prøve å se det andre ikke ser i øyeblikket.

”Avler man på hundens reelle egenskaper eller på eierens prestasjoner med hunden”. Eierens prestasjoner med hunden er avgjørende for det første for å få frem hundens fulle potensiale og for det andre fordi en hund må også være mulig å arbeide med og få til å prestere. Dessuten ville aldri den dyktige kjører/oppdretter bruke en hund i avlen som kun akkurat så vidt har greid å løpe med i spannet. Kjører man store spann så bruker man ikke tid på hunder som er vanskelig å få til. Man konsentrerer seg heller om naturtalentene og de avler man bevisst videre på generasjon etter generasjon.

Kari Granaas Hansen med fare for å bli upopulær stiller to meget interessante spørsmål vedrørende hvorfor folk som påstår kun å prioritere rasens trekkeegenskaper i sitt avlsarbeid likevel ikke har gode nok hunder og hvorfor rasen var mye bedre før. Jeg kan vanskelig uttale meg om kvaliteten på dagens hunder da jeg ikke har hatt Siberians siden 1991.

Nå velger jeg også å gjøre meg upopulær. Det var mange flere seriøse oppdrettere som samarbeidet om utviklingen av rasen tidligere enn det er i dag. Den gang avlet alle de entusiastiske kjørerene av sledehunder SH. Man hadde rett og slett et mye større avlsmateriale å selektere fra enn i dag. De virkelig seriøse norske SH oppdrettere i dag er kun representert ved Karsten Grønås og noen få til. Jeg er sikker på at disse ville ha vært henrykt om mange flere hadde nedlagt like mye arbeid i trening og avl av SH som dem slik at det ble et bredere avlsmateriale å selektere fra.

I gamle dager var vi mange som tok et felles løft for utviklingen av SH. Vi så stadig fremover ikke minst ved å prøve å få inn avlshunder fra de beste kjørere i Nord Amerika som fremdeles hadde SH før det var for sent. Utviklingen av SH var et kollektivt ansvar.

”Tilfeldig avl”. Tidligere var det også fare for endel tilfeldig avl. Derfor prøvde avlsrådet å bidra positivt for rasen ved å anbefale mest mulig passende hanhunder. Tispe materialet kunne vi dessverre gjøre mindre med, men vi prøvde å informere og oppmuntre oppdretterne til å være kritiske med hensyn på de tisper de brukte i avl. Når det gjelder de som kjørte aktivt var disse alltid kritiske med hensyn til sitt avlsmateriale. De kunne gjøre feil, men de var kritiske. De skulle jo selv bruke avkommet i motsetning til hva som er typisk for mer kommersielt oppdrett og som har ødelagt mange raser der kun utstilling er avgjørende for avls seleksjonen. Seriøse SH oppdrettere ’før i tiden’ beholdt gjerne hele kullet selv og selekterte vekk etter hvert som de fikk testet unghundene. Slik drives all seriøs sledehund avl i dag. Virkeligheten i dag og for 20-30 år siden er likevel ganske forskjellig. Selv et seriøst selektert SH spann møter i dag en langt tøffere konkurranse i løpene der alle typer profesjonelt avlede Alaskans deltar. Disse Alaskans er avlet frem uten hensyn til noen form for begrensninger hva angår rasemessig bakgrunn.

Jeg liker det Kari Granaas Hansen sier om at har man mange hunder så er det ofte lettere å bedømme dem mer kritisk ut fra kvalitet. Fordelen norsk Siberian Husky avl hadde på 50/60/70 og 80 tallet med import fra Nord Amerika var nettopp at de S.H. som kom derfra dengang var avlet frem i profesjonelle racing kenneler av folk som vurderte sine SHer ut fra kvaliteten på sine Alaskans. Siberian Huskyene deres måtte være virkelig bra for å få være med på spannet. De mest seriøse norske SH oppdrettere på 70 og 80 tallet hadde dessuten også relativt store kenneler etter datidens målestokk og det hjalp dem i å bli litt mer kritiske. Og denne selektering fikk de små kennelene nytte av ved å bruke de større kennelens hanhunder og ved kjøp av unghunder som var selektert vekk på et sent tidspunkt fra de større kennelene. Dette er sikkert det samme i dag.

”Klubbens formål skal være å ivareta rasen som løpshund”. Dette er en uhyre viktig formålsparagraf. Med en slik formålsparagraf gir det også ’stayer’ eksteriør som er ønsket seg selv.

At **”stadig færre bruker rasen til løp, og enda færre hevder seg brukbart med dem”** er trist.

At **”de som er avla kun med tanke på utstilling for øyet også har sine trekk egenskaper i behold slik at de i alle fall er ypperlige tur-hunder”** er hyggelig.

At **”de kan til og med gjennomføre løp og det som verre er plassere seg ganske likt med enkelte av de som er påstått avla kun på racing egenskaper”**. Her skurrer det også for meg, og da ser jeg for meg at disse ’racing hundene’ hun viser til ikke er trent tilstrekkelig og selektert seriøst nok og derved ikke på langt nær viser den kapasitet som en god racing Siberian kunne ha selv på 50, 60 og 70 tallet.

Man kan tolke Per Nymark’s uttaleleser dit man vil og jeg har såpass respekt for Nymark’s innsikt i eksteriør og forståelse av hunders fysiologi at jeg velger som tidligere nordisk kjører å tolke uttalelsen hans annerledes enn det Kari Granaas Hansen velger å gjøre. Kjører man med kun en til tre hunder så kan belastningen fra skiløperen bli betydelig og da er det om å gjøre å yde best mulig for ikke å belaste hundene. Nymark snakker overhode ikke om middelmådige hunder. Den vinnende kjører benytter kun de beste hunder hun/han kan få tak i og seleksjonen i nordisk miljøet er beinhard, samtidig som marginene er små mellom første plass og ned til tiende plass. Alle hundene der er gode. Utgangspunktet for nordisk hundene er at fuglehund materialet de benytter er bra fordi norsk fuglehund avl har vært basert på de beste jakthundene og de er tøffe og gode løpere, virkelige atleter.

Generaliseringen av sledehunkjørere sammenliknet med agility utøvere kan jeg ikke uttale meg presist om. Jeg kjenner kun agility fra TV og det ser fascinerende ut. Sledehunder er imidlertid utsatt for å måtte være motivert selv når den fysiske belastningen er stor over tid, og det er ikke sikkert at alt er like gøy for en sledehund som for en agility hund.

Selvfølgelig er det sikkert mange hundekjørere i dag som tidligere som har mye å lære om innlæring/motivasjon. Her blir man aldri utlært. Imidlertid de prestasjoner som folk som Robert Sørli og mange av de som plasserer seg godt i Iditarod, Finmarksløpet eller Femundløpet er virkelig til å bli imponert over. Og disse kjørerne er dyktige i prosessene motivasjon - læring - utvikling - læring - motivasjon - ydelse. De bringer hver enkelt hund mye lenger enn hunden kunne ha kommet med en middelmådig trener. Med andre ord disse trenerne er mestere i kommunikasjon mellom menneske og hund med alle de lyder og tegn og observasjon det måtte innebære.

”Kan vi med sikkerhet vite at vi plukker ut de beste hundene og viderefører de rette genene når vi bruker løpsvinnere i avl”. Arvlighet er resultat av alt for komplekse og kompliserte koblinger til at vi kan forutse avlsresultat. Derfor må vi ta i bruk intuisjon og vi må være villige til å prøve og feile. Noen ganger gir disse komplekse koblingene avlsfremgang. Det vil si at avkomet er bedre en foreldre dyra. Vi har fått en synergi effekt som kan være vanskelig å forklare og som sansynligvis ikke oppnås ved samme parringskombinasjon senere. I utgangspunktet kunne man ha forventet at avkommet ble en gjennomsnitt av foreldre dyra eller i beste fall i kvalitet lik den beste av de to. Slike synergi avkom kan om man er heldig ha en sammenfallende fenotype og genotype og da får man virkelig avlsfremgang også på sikt.

Å avle frem enkelte mer kosmetiske egenskaper som farge, maske, ørestørrelse eller generelt eksteriør er lettere. Det er ikke nok å avle en Siberian for hva man tror den skal være eller tror den var. Foreldre dyra må være testet.

Løpsvinneren i et sledehundløp er mange hunder i et stort spann og de dyktige kjøpere/oppdrettere vil da også benytte mange av sine hunder i avl for å få det nødvendige mangfold de trenger for stadig å kunne avle bedre hunder. Det at hunder blir "løpsvinnere" er aldri en ren tilfeldighet. Det ligger godt håndverk i mange generasjoners avl bak slike hunder. Prøving og feiling, ja, men ikke tilfeldig, da kunnskap er nødvendig for å få fremgang.

Det er mulig at NSHK er et synkende skip og det er trist å høre, spesielt for en som sammen med mange andre ildsjeler kom sammen i 1971 og fra og med året etter kunne ta et tak for utviklingen av rasen på et fritt grunnlag. For man må stadig utvikle en brukshund rase, ikke som Kari Granaas Hansen foreslår nemlig noncelant å la valg av avlsdyr skje uten å la brukskravene tilfredsstillende nye virkeligheter.

Formålsparagrafen må fremdeles fokusere på ikke bare for å bevare, men også for å utvikle rasens løpsegenskaper videre. En brukshund rase må nemlig hele tiden forbedres for å møte morgendagens krav og forventninger ellers dør rasen ut som brukshund, hvilket jo er sannheten for majoriteten av Nord Amerikanske Siberians. Over hele USA og Canada driver likevel fremdeles små og nærmest ubetydelige grupper av folk som forsøker å redde Siberian Husky som sledehund som den jo engang egentlig var. Deres hunder forsvinner i havet av "show" Siberians der aldri sledehund egenskaper har blitt lagt til grunn for avlen. Hvordan kan oppdretterne av de sist nevnte da si at de har en hund av sledehund rase?

Er Siberian Husky i ferd med virkelig å dø ut som sledehund?

I England var jeg tilskuer til vognløp med Siberians hele vinteren 2002/2003. Der hadde de entusiasmen vi hadde på 70 tallet. De hadde mange klasser for å kunne oppmuntre nybegynnere til å delta for å lære. Denne løpsaktiviteten bidro til at de generelt sett klarte å være enige om viktigheten av å fokuserte på et godt racing eksteriør også. Det ga seg selv. Selvfølgelig fikk de aldri testet utholdenhet i hundene, men de gjorde langt mer enn kun å legge utstillingsresultater til grunn for avlen.

Formålsparagrafen må ikke røres, men jeg kan absolutt bifalle at man kan arrangere interne agility konkurranser i forbindelse med for eksempel høstsamlinger og utstillinger om våren. Det kan bare være positivt som en trening i å kommunisere godt med hund uten om treningssesongen for de som har lyst til det.

Jeg har også vært opptatt av det med pels på SH og med sin nokså brede opprinnelige avlsbasis fra før den ble registrert som rase er det ikke rart at variasjonene fremdeles i dag er til stede i noen grad. Noen av de hundene jeg har sett og også selv har vært i besittelse av har hatt en forholdsvis kort pels, men den har da som regel vært svært tett. Andre hunder har hatt adskillig lenger, men mindre tett og mindre beskyttende pels og det er verre. Jeg har merket meg at en del Show Siberians har hatt ganske harde eller strie dekkhår som på en Grønlandshund. I den forbindelse fortalte Doc Lombard meg tidlig på 80 tallet at Short Seeley krysset inn litt Eskimo hund for å få fram røde hunder. Denne pelsen er i alle fall ikke ønsket ut i fra standarden. De hundene jeg hadde som hadde den korte pelsen frøs aldri i fjellet, men så bodde de jo ute hele året og var tilpasset kulde. Likevel ville jeg på sikt ha forsøkt å fokusere på mer pels.

Jeg har tidligere diskutert dette med kort og tett pels med Karsten Grønås og han hade gjort liknende erfaringer som meg. Roger og Laila Leegaard bodde hele høst og vintersesongen i Alaska før Roger deltok i Iditarod og jeg bemerket over for dem

etter å ha sett bilder de hadde at noen av hundene syntes å ha relativ kort pels. Deres kommentar var at hundene frøs ikke og fungerte bra.

Folk som blir *”frusterte over at det er vanskelig å finne Siberians med de polare egenskaper og utseende tydelig i behold”*. Her er jeg ikke enig og jeg synes at de polare egenskaper er godt representert.

”Det er på tide at klubben reviderer sin drift, og satser på en mer helhetlig og inkluderende satsing”. Helhetlig på hvilket grunnlag? Man kan ikke ha kompromisser når det gjelder å utvikle en brukshundrase.

Jeg skal imidlertid bifalle henne når det gjelder *”Vi må også ha tilbud til en eller to-hund eire. Dette eksisterer ikke i dag”*. Dette er egentlig en trist ytring, men samtidig oppfordrer jeg til selv involvering her. Jeg har bodd i Norge i hele vinter og takket være en enorm innsats fra løype basen her i Kjekstadmarka så har det vært mulig for meg å trene på ski 6 kvelder i uka fra midten av januar til Påske. På en av disse turene møtte jeg en fyr og jeg stoppet og sa: ”Er det ikke fine forhold i løypene våre”. ”Jo, men de kunne ha laget noen små hopp i begynnelsen av løypa for ungene. Da hadde kanskje sønnen min også villet ut på ski”. Mitt kontante svar var at ”dersom du ønsker at sønnen din skal ut på ski så engasjer deg selv i skiforeningen og lag de hoppene selv. Ikke klag og vent at andre skal gjøre jobben for deg”.

Tilbudet til en eller tospansskjørere er uhyre viktig da disse representerer rekrutteringen til rase arbeidet. Derfor må det satses også på løpstilbud i klubbregi for en, to og trespansskjørere nordisk. Det er bedre at hunder blir testet i disse rekrutteringsklassene enn at de ikke blir testet i det hele tatt.

”Er grunnlaget for denne klubben fortsatt tilstede? Ikke slik som da klubben ble startet”. Dette er igjen en særdeles trist ytring. Jeg var selv avlsrådets første

formann og innehadde denne posisjonen i flere år. Like etter meg tok andre ildsjeler over i tur og orden. Så stoppet det opp og jeg ble bedt om å tre inn igjen. Da tenkte jeg er det virkelig verdt min tid og energi å gjøre en innsats for medlemmene i NSHK igjen? Er de fortjent det når ingen har interesse og fremdrift til å gjøre en innsats? Jeg påtok meg oppgaven fordi på sikt var avlsråds arbeidet viktig for rasens utvikling og jeg ville ikke at folk som senere henvendte seg til klubben i håp om å få en bra sledehund skulle få en hund som ikke fungerte godt nok fordi avlsrådet ikke hadde vært der som en resurs for oppdretterne i deres avlsarbeid.

”Vi bør arbeide for et samarbeid med våre slektninger, de øvrige polare rasene. Med andre ord å gå inn under Norsk Polarhund Klubb, der Siberian naturlig hører hjemme”. Siberian Husky hørte ikke naturlig hjemme i Polar Hund Klubben i 1971. Siberian medlemmer der forsøkte den gang å sette i gang aktiviteter som skulle fremme utviklingen av trekk/sledehunden Siberian Husky, men det var ikke ønsket fra styret i polarhund klubben. Dermed ble ønskene todelte og løsningen ble at Siberian Husky skulle skilles ut fra klubben og en ny rasehund klubb ble startet i 1972. Vi som prøvde å utvikle SH dengang ville mye mer enn å ha en koselig sosial forening som kun arrangerte sin årlige utstilling. Er det tilbake dit Kari Granaas Hansen vil? Ville det være det beste for rasen? Eller har Polarhund klubben i dag endret policy og er blitt aktive når det gleder å fremme rasenes bruksegenskaper. Likevel er det sannsynlig at det kan bli like vanskelig å få SH folk til påta seg verv for SH. Og man vil vel ikke at en Samojedhund eier skal påta seg arbeidet med å utvikle SH. Selvsagt vil vervene kunne bli redusert i og med at formann, kasserer, sekretær og utstilling og vintersamlingsjobber blir delt. Og da er innlemmelse av NSHK i polarhund klubben muligens vegen å gå.

Det er leit at det ikke er lokale SH avdelinger lenger. I ”gamle dager” hadde vi blant annet aktive grupper i Trøndelag og i Indre Troms nettopp fordi det var lokale ildsjeler der. Mulgheten er der i dag også dersom noen lokale ”gidder”.

”Nytekning må til”. Der er jeg helt enig basert på hvor ”trist” jeg får inntrykk av at situasjonen er i NSHK i dag. I brukshundavl må man alltid søke innovative løsninger.

”Uansett hvordan man vrir og vender på det, er ikke klubben en ren trekkhund klubb”. Det er helt korrekt at klubben ikke er en ren trekkhund klubb, men som en kynologisk klubb for en brukshund rase må dens formål i likhet med alle jakthund klubbene i vårt ganske land ta ansvar for å bevare og utvikle rasens typiske bruksegenskaper.

Jeg hater å være belærende, men en brukshund rases rasetypiskhet ligger ikke i vår forståelse av kosmetiske egenskaper, men hundens bruksegenskaper. Tester man for bruken så gir mye av eksteriøret seg selv – ’function creates form”. Siberian Husky er dessuten en polar sledehund hund og derfor kommer polare egenskaper i tillegg til de funksjonsmessige og da må man egentlig også betrakte de polare egenskaper ut i fra hundens bruk og det som er hensiktsmessig..

I sin tid laget avlsrådet, med råd fra avlsrådsmedlem og dommer Øyvind Asp, en skjelett eller arbeidsstandard for rasen. Hensikten var å hjelpe dommerene til å se hva vi som rasekynologisk klubb ville at de skulle se etter og hvorfor. Filosofien var at utstilling av Siberian Husky skulle kun være en rettesnor for oppdretteren slik at hun/han skullen ledes på rett veg når det gjelder det rasetypiske. Etter min mening burde utstilling av brukshund stoppe ved kvalitetsbedømmelsen da vinner klasse lett kan legalisere en middels eller dårlig brukshund til å være oppfattet og fremstilt som den ypperste representant for rasen uten å nødvendigvis være det. Derved får man en

utflating av rasen som brukshund. Typisk og et grotesk eksempel på dette har man i USA og Canada med hensyn til Siberian Husky.

Hva er for eksempel en vakker SH, i hvert fall ikke en hund som står som en død statue uten å vise tegn på å ha blitt brukt. Den gode Siberian oppdager man kun i skikkelig arbeid foran sleden og det kan være et vakkert syn. Dette er like selvsagt som at den gode stående fuglehund kan man kun oppdage i søken etter fugl, reising av fuglen og ro oppflukt.

Å **”gi diverse tilbud til medlemmen år det gjelder opplæring”** etc støtter jeg fullt ut. Blir ikke mye av dette dekket i Husky bladet og er det ikke mulig for medlemmene til å ha en dialog med tillitsmen/kvinner der da? I ’de gode gamle dager’ hadde vi mye slik aktivitet og selv holdt jeg mange foredrag i klubb regi og vi hadde spesielle temakvelder. Petter Paulsen og jeg ble blant annet invitert opp til Indre Troms for å prate om avl, trening og eksteriør. Klubben betalte for at medlemmene der oppe skulle få oss opp dit, men medlemmene i Troms måtte selv ta initiativ til å arrangere treffet og be om å få hjelpen oppover.

”Er hundeløp og hurtighet det som skal prioriteres foran alt”? Ved å stille slikt et spørsmål viser Kari Granaas Hansen at hun ikke er villig til å forstå. Løpene i Husky klubb regi fungerer som fuglehund klubbens jaktprøver. Åpne løp og turkjøring fungerer som fuglehund eierenes praktiske jakt. Utstilling burde kun være en hjelp til å fokusere på funksjonelt eksteriør i en polarhund i henhold til standard. Ved god forståelse av bruken så kan man dessuten også forstå standarden bedre. Til sammen skal disse testene av hund hjelpe oppdretteren til å gjøre gode valg av avlsdyr. Hunden ble første gang registrert som rase basert på hunder som vant de store løpene i Alaska fordi interessen for denne hundetypen fra Øst Sibir hadde bred seg blandt de som kjørte løp i New England Statene i USA. Og dette dannet også grunnlaget for den første utgaven av rasens standard.

Det som jo egentlig var synd var at damene Short Seeley og Lorna Demidoff var inne i bildet og at de etter hvert satset kun på utstilling med et sterkt fokus på kosmetiske egenskaper som pelsfarge og tegninger og dette gjorde de i stor stil. De la grunnlaget for den ’nydelige’ og eksotiske hunden som folk gjerne ville pynte seg med. Det er skikkelig synd i og med at de hundene disse to damene startet opp med var virkelig bra representanter for sledehunden Siberian Husky. De to konkurrerte om å få frem de mest kosmetisk tiltrekkende hundene og disse ville mange som sagt pryde seg med. Denne merkbare avgrensning fra fokus på sledehund egenskapene tok til for fullt rundt 1950. Fra da av fikk man to forskjellige utviklinger av en rase som om de var to forskjellige, men kun svakt beslektede raser. I femti år har ikke show Siberians blitt skikkelig funksjonstestet.

”Som seriøs klubb, eller oppdretter av en rasehund skulle det være en selvfølge at rasestandard, bruksegenskaper, helse, og helhet først og fremst settes i høysetet for avlen”. Her er jeg enig.

”’Lek’ som konkurranser, løpsdeltagelse og oppfostring til det må gjerne komme som et ekstra pluss”. Dette er utrolig ukyndige uttaleser. Standarden for en brukshund er alltid laget som et bidrag for å fremme avl av funksjonelt eksteriør. Løp for en SH er bortsett fra å være belønnende for eieren, en seriøs måte for en oppdretter til å få vurdert sine hunder på og det er langt fra *”lek”*. Da må alt i hunden fungere som i Seppala’s dager.

”Men om man ikke har andre interesser med rasen og hundekjøringen, enn å ville vinne åpne løp, ikke bryr seg om å ivareta det rase spesifikke. Er det kanskje best å satse på Alska Husky i stedet”? Dette er helt urimelige og ukyndige uttaleser. Man kunne snu det hele på hodet og si at ’om man ikke har andre interesser med rasen

enn å ville vinne på utstilling og ikke bryr seg om å ivareta det rase spesifikke'. En viktig bestandel av det rase spesifikke ligger nettopp i hundenes evne til å kunne prestere som hurtige sledehunder. Enhver mellom stor hund kan imidlertid dra en pulk med litt last i inn til hytta, men kan den gjøre det samme hurtig, over distanse og tid og under subpolare eller polareforhold er noe helt annet.

Det ikke rase spesifikke for Siberian Husky blir tatt vare på i USA og Canada primært av stor oppdretterne som masseproduser 'Show Siberians'. Deres hunder har aldri vært testet foran noen slede.

Katheleen Kanzler, en gang stor oppdretter av Show Siberians, sa til meg da jeg var i USA tidlig på 80 tallet at avl av Siberians var for pengenes skyld. Slik ble Siberian show-dog verden karakterisert av en hyggelig dame som var godt kjent i den Siberian virkeligheten.

At de fleste som er interessert i kjøring med hund ender opp med å gå over til å kjøre Alaskans er intet godt argument for å fire på kravene til bruks egenskapene til Siberian Husky. Den eneste gode test for SH er løp, der er det ingen syensing, men konkurransen med andre spann som avslører bruksevnen og da er det opp til kjøreren å få frem hundens fulle potensiale, det man desverre ikke kan se i en utstillingsring.

"Ikke alle har heller helsa og fysikken som skal til for kjøre ett spann i konkurranse sammenheng". Ja, og da er det godt å kunne gjøre andre aktiviteter med hundene sine og ingen forbyr en vel det. Likevel er det vel ikke rett at fordi en selv ikke har mulighet til å teste sine hunders bruksegenskaper så skal man forlange en nivå senkning på utvelgelse av avlsdyr i regi av rasehund klubben for Siberian Husky. Om man kommer som nummer 1, 2 eller 10 i løp så har man fått et bedre

grunnlag for å vurdere sine hunder for avl enn om man alltid kjørte dem utenfor konkurranse. Har man plassert seg blandt de ledene spannene vet man enda mer om sine hunders kvalitet. Trener man hundene sjelden blir de vurderingen en foretar tatt på et for tynt grunnlag og da er man vel egentlig vel vitende om at man sansynligvis ikke bør benytte hundene i avl før man vet noe mer om dem. Når det siste er tilfellet kan man jo ikke med god samvittighet selge en valp til en ungdom som er ute etter en habil trekkhund.

Det kan virke som om Kari Granaas Hansen's kritikk av NSHK generelt og av SH kjørere spesielt er basert på snevre egeninteresser og en bevisst feiltolkning av hva som er rasens egenart mer enn å prøve å bidra til rasens utvikling slik at rasen kan bevares som en interessant sledehund. Hennes uttalelser kan ikke bare virke provoserende, men også fornærmende på folk som Karsen Grønås, Reijo Jääskalainen og andre seriøse SH oppdrettere som gjennom mange år har forsøkt å bedre sitt avlsmateriale gjennom selektiv avl basert på prøving og feiling av bruksegenskaper som deres bidrag til forbedring av rasen. De har derved ikke valgt å ta noen lettvidt veg i deres bidrag til denne utvikling.

Det er hardt arbeid og krever mye tålmodighet å prøve og forbedre bruksegenskapene for SH og derfor har mange gitt opp. Jeg foreslår at Kari Granaas Hansen deltar i dette arbeidet, det er både interessant, lærerikt og forbedring av rasens bruksegenskaper trenger mange ildsjeler og det er i dette arbeidet det trengs nytenkning. Hvordan friste flere til å delta i dette arbeidet?

Bli en ildsjel for utvikling av Siberian Husky's trekk og sledehund egenskaper ved å ta et verv!

Good mushing!

Christen Rose-Anderssen,

Spikkestad juni 2004